

ЗЕМЛЕДЪЛСКА ЗАЩИТА

В. „Земледѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмицата. Цѣната на вѣстника е за година 6 лева въ прѣдплата. На ученици се отстъпва за 5 лева. За странство се прибавятъ само пощенскиятъ разности.

Всичко ксето се отнася до вѣстника се исправа до администрацията въ гр. Плевенъ.

За частни обявления се плаща по 2½ ст. на дума въ последната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ сѣдебнитъ пристави се помѣстватъ по особено споразумение.

Неплатени писма не се приематъ и не бнородвани рѣкописи не се връщатъ, освѣнъ ако сѣ придружени съ пощенска марка.

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДѢЛСКИ СЪЮЗЪ.

БЮДЖЕТА.

Научаваме се, че нашето правителство възнамѣрвало да внесе вече прѣзъ идущата седмица бюджет-проектитъ на Княжеството, за разглеждане въ Народното Собрание. Споредъ свѣденията, които имаме, излиза, че Министерския съветъ се е съгласилъ да да се увеличи бюджета на Военното Министерство съ нѣколко милиона, а не приелъ изцѣло онзи на Земледѣлието и Търговията. Въ прѣжки намаленията които искатъ да направятъ, поземления налогъ щѣлъ да се увеличи съ нѣколко милиона лева повече, сравнително съ цифрата „поземленъ налогъ“ прѣзъ 1894 год. Намъ ни е простило необяснимо, като отъ какви принципи се ръководи сегашното правителство, избрано ужъ изъ народа, дошло отъ долу на горѣ!! Щомъ признаеме това обстоятелство за вѣрно, за истинско, тогазъ трѣбва да се съмняваме въ искренности на кабинета Каравеловъ — Даневъ по финансовия въпросъ; трѣбва да признаеме, че сегашното правителство е истѣргнало съ измама довѣрието на народа. Народътъ не е далъ довѣрието си на Каравелова и Данева, защото сж отъ нашиятъ, а защото е ималъ голѣма вѣра въ тѣхъ, че ще се загрижатъ за него, че тѣ ще подобрятъ съ редъ мероприятия неговото незавидно икономическо положение. А какво виждаме! Бюджета на военитѣ се увеличава, а онзи на Земледѣлието и Търговията се още окастриюва: извора на богатствата се запушва, а и това, което излиза отъ него се копаятъ голѣми ями, въ които да се распилѣе безслѣдно.

Дѣйствително се чувствува голѣма нужда отъ подобрене на армията и вѣрваме че това никой нѣма да откаже, но да се прѣсилваме да направиме нѣщо хубаво въ ущърбъ на друго по-хубаво, по-доходно, по-реално, е все едно да туримъ на голъ коремъ чифте пицови. Нашиятъ народъ е бѣденъ, той е крайно консервативенъ къмъ нововѣденията, вслѣдствие което производството не расте еднакво съ искусствено създаденитъ нужди, та ето защо е и бѣденъ. А пъкъ бѣденъ народъ трѣбва да възнаграждава своитѣ служачи споредъ силитѣ си — нѣщо което прѣдставляющитъ го до сега правителства не направиха, а и сегашнитѣ, както изглежда, едва ли ще могатъ да

го сторятъ. Но, нека знаятъ, че народа нѣма да се даде да го водятъ за носѣтъ, както искатъ правителствата, а както диктуватъ нуждитъ му и споредъ силитѣ си ще възнаграждава своитѣ работници. Не е патриотъ онзи офицеръ или чиновникъ, който казва че само срѣщу заплатата 1000 лв. ще защитява интереситъ на отечеството си, а онзи който казва: ще ямъ солъ и пиперъ но само да можъ да услужа на отечеството си, да можъ да изпълня понѣ частъ отъ своя си дългъ къмъ него. Па и логично е така.

България нѣма нужда отъ богати чиновници, а отъ честни и достойни прѣдставители на службата си, съ усигорено бѣджене. А какво виждаме сега? Много чиновници, голѣми заплати и цѣли дни си правятъ смѣтка съ банката. Влоговетъ въ Народната и частнитѣ банки показватъ, че чиновниците се плащатъ скъпо и прѣскъпо.

Нахвърлихме нѣколко примѣра, само и само да напомниме агитационитѣ рѣчи на Каравелова. . . .

„Азъ признавамъ че бюджета е голѣмъ, но това още не показва, че бюджетнитъ сумми се израсходватъ по прѣдзначението си. . . . Бюджета може да се намали значително, не съ намалението на заплатитъ на чиновниците, а въ скъпостъ на службитѣ. . . . Малко работници, но добри платени ще вършатъ сжщата работа, която днесъ се върши отъ много чиновници добри платени. . . .“ Да, съвършено вѣрно, но не виждаме да се реализира нищо отъ това, което е говорено, а напротивъ се създаватъ нови, съвсемъ излишни служби: помощници на полковитѣ командири, нѣкакви запасни офицери, които да класифициратъ набори и запаси! Думитѣ и дѣлата трѣбва да се срѣщатъ. Ето защо правителството на Н. Ц. Височество трѣбва да вземе примѣръ отъ Румания и да уреди държавнитѣ ни работи споредъ нуждата и силата на народа, иначе рискува да счупи само главата си. . . . Правителството трѣбва да разбере, веднажъ за винаги, че уравнилието на бюджета ни може да стане само съ скъпяването на расхода, а подъ никакви условия не съ увеличението на данѣжния товаръ.

Рѣчь отъ Ловч. Н. Прѣдставитель Г. Ян. Ст. Забуновъ.

Държана на 9 т. м., по случай внесеный законъ за поземления налогъ.

Г-ла Народни прѣдставители! Ако има единъ законъ, който по своята важность, да вземе първо мѣсто; ако има проектъ, който би заслужавалъ най-сериозното внимание, то е този законъ за поземления налогъ. Единъ такъвъ ако е лошъ законъ, но по самото си естество и понеже тѣйвасѣга най-голѣмата частъ отъ населението може да се каже $\frac{3}{4}$, — даже нѣма да прувѣлява, ако кажа $\frac{4}{5}$, — може да направи пакъ такава вѣрва, какъвто единъ другъ по рода си, направи миналата 1900 година. Въ мойтъ очи този проектъ за поземленъ налогъ не е друго нищо, освѣнъ пакъ единъ десѣтъкъ, съ тази разлика, че тукъ десѣтъкътъ се взема въ пари, а пакъ той който бѣше миналата година, се взема въ натура. Даже цѣлата данѣжна система по облагане земитѣ съ данѣкъ, отъ свѣтобожанието до сега, не е била друго нищо освѣнъ десѣтъкъ, понеже теоретически прѣсметнато се е вземало $\frac{1}{10}$ частъ, съ тази разлика, че единъ пѣтъ е вземанъ въ натура, а другъ пакъ — въ пари. Затова ние виждаме, че още прѣзъ Руската окупация, руситѣ които сж виждали лошитѣ страни на останалия отъ турско време десѣтъкъ, сж се потрудили да въведатъ нѣкое подобрене, което е сжществувало въ 1880 до 1881 г. Слѣдъ това виждаме, че българското правителство въ 1881 год., въвежда исплащане въ натура, слѣдъ това е прѣобръщано пакъ въ пари, пакъ въ натура и т. н. Въобщо се забѣлява, че тия правителства, които сж обръщали десѣтъка въ натура, тѣ сж се водили изключително отъ началото да можъ, колкото е възможно повече пари да постѣпятъ въ хазната. Такава бѣхъ мотивитѣ въ вѣржето на Стамболова, такава бѣхъ мотивитѣ въ Радославово време, когато се въведе закона за десѣтъка. Въобщо тия начини на облагане сж били само за въ полза на фиска. Въ 1888 год. се създаде единъ проектъ на слѣдующата основа: облагатъ се всички обработвани земи, обаче съ опрѣдѣленъ данѣкъ: 70 ст. на декаръ. Този законъ за голѣмо съжаление, не е видѣлъ бѣлъ свѣтъ и то по стеклитѣ се тогава събития и е билъ замѣненъ съ законъ въ натура, който траялъ отъ 1889—1892 г. Понеже е дума за данѣцитѣ въ последно време, много се говори и писа по развити видове данѣци. Едни прѣдлагатъ единъ съвършено новъ прогресивно подоходенъ налогъ; втори прѣдлагатъ патенти; трети прѣдлагатъ данѣкъ върху чистия доходъ, иначе нареченъ кадастръ. Прогресивно подоходния налогъ, който е новъ въпросъ за сега, ако се гледа на принципа, би билъ единъ идеаленъ данѣкъ. Даже ние виждаме въ странство, че всички народи въ западна Европа се борятъ за въвеждането на прогресивно подоходния данѣкъ. Но понеже тамъ сжществуватъ много фабрики, които иматъ много работници, които нѣматъ почти никакъвъ имотъ, такъвъ единъ данѣкъ би си ималъ мѣстото за работницитѣ да го искатъ, но въ замѣна на това тамъ се испытва желанието на голѣмитѣ чифликчи и фабриканти; тѣ да се бъркатъ въ държавнитѣ работи, тѣ иматъ властъ въ рѣцѣтъ си безъ участието на работницитѣ. Тѣй щото, въвеждането на такъвъ данѣкъ у насъ, който споредъ мене на гледъ е много добъръ, но ще възбуди сжщото желание, вѣтъ отъ това, че той още

не е изученъ. До колкото зная, въ Швейцария има три кантона, въ които е въведенъ, обаче тамъ на всѣки търговецъ последната стотинка се знае отъ дохода му, така щото тамъ би могло да се приспособи. Но понеже у насъ нѣмаме такива свѣдения, такъвъ данѣкъ, колкото и да е добъръ, трѣбва да го научаваме по дълго време. Отъ Варненския край излѣзе единъ гласъ за въвеждане пакъ на другъ единъ данѣкъ — на патенти. Той казва: не бива ли да се облагатъ земледѣлицѣ на основание закона за занаятията, както се облагатъ търговцитѣ съ известни патенти? Този данѣкъ, споредъ мене, пакъ не би могълъ да намѣри приспособение у насъ по слѣдующитѣ съображения: Първо, най-напрѣдъ не може да установимъ точно още количеството, точното количество на земитѣ и тѣхната доходность, въобщо споредъ мѣстности и съобщителнитѣ срѣдства. Послѣ, ние не можеме да прѣципимъ още кое да се опрѣдѣли точно, напр. добитѣка, воловетѣ и въобщо цѣлитѣ инвентаръ. Дюкиятъ би могълъ дѣйствително да се опрѣдѣли, защото стокитѣ въ него иматъ покупна цѣна, така че патентитъ много по лесно може да се наложи на търговеца, отъ колкото на земледѣлца. Остава данѣкътъ върху чистиятъ доходъ. Тоя данѣкъ въ всички страни, дѣто има модерно земледѣлие, дѣто има рационално земледѣлие, почти е въведено. Имено данѣкътъ върху чистия доходъ, или иначе нареченъ кадастръ. Този би билъ единъ отъ най-добритѣ данѣци и желателно би било правителството да се загрижи и ако е възможно още отъ сега да прѣдвиди дема ежегодна сума, да направи крачка на прѣдъ за да нѣмаме тия временни закони съ всичкитѣ свои недостатѣци, за да може понѣ подиръ 10 години да имаме нѣщо съвършено. Това сж горѣ-долу видоветѣ на данѣцитѣ, за които у насъ става дума. Принципитѣ при облагането на единъ данѣкъ, собствено стопанскитѣ принципи, при облагането на данѣкъ сж слѣдующитѣ: първия принципъ, за да бѣде единъ данѣкъ добъръ и за да отговори на нуждитѣ и за да може той да бѣде дѣйствително такъвъ, който да не прѣчи на развитието на поминѣка въ страната ни, трѣбва да бѣде данѣкъ върху чистия доходъ, данѣкъ, който никакъ не трѣбва да досѣга капитала на земитѣ; до сѣгнѣ ли го, той ще бѣде прѣчка на развитието на поминѣка на развитѣ клонове отъ земледѣлието. Така щото първиятъ принципъ е този: че трѣбва да бѣде данѣкътъ върху дохода, а вториятъ принципъ е че: данѣка трѣбва да бѣде равномерно разпрѣдѣленъ. Не би трѣбвало единъ да плаща за единъ обектъ едно, а другъ за сжщия обектъ да плаща друго. И тукъ именно би трѣбвало да бѣде точно опрѣдѣлено времето, начина и мѣстото за исплащането на данѣка. Послѣ, данѣкътъ трѣбва да бѣде общъ. Той трѣбва на всички да тѣжи еднакво. Но прѣти всичко, явява се въпросъ: дали ние облагаме данѣкъ на земята, като доходенъ обектъ, или пакъ облагаме данѣка на земледѣлието като занаятъ, — като доходенъ занаятъ. По всички проекти въобщо се вижда, че ние облагаме не толкова земята, отъ колкото самото земледѣлие, взето като поминѣкъ или като доходенъ занаятъ. Прѣди всичко, нѣка разгледаме, да видимъ въ какво отношение се намираме ние въ всички тия три принципа които азъ казахъ по прѣди и този който се прѣдлага намъ. Казвамъ, че данѣка трѣбва да бѣде опрѣдѣленъ върху чистия доходъ. Азъ по на прѣдъ имамъ честта да кажа нѣ-

колко цифри при единъ другъ случай; ще кажа и сега при няколко култури отъ плодородни години, отъ срѣдни години и отъ лоши години, за да се види какво нечели земледѣлецътъ и това, което му се облага сега, дали е върху чистият доходъ или всѣмъ и неговия капиталъ. Ако вземемъ при нѣтъ най напредъ отъ житото при най плодородни години, бихме направили пакъ сжщата смѣтка, която казахъ и по напредъ, при другъ случай. То е: за ораи три пшѣсти — 3 лева, за сѣме — 150 л., за жѣтва и прѣвозъ — 2 лева, вършидба — 2 л., за лихви на капитала на земята 150 лева всичко 10 л. Единъ декаръ дава при най плодородна година 10 декалитри, които смѣтнато сж добра цѣна по 1 л. и 50 ст. дава 15 лева. Значи 10 лева разходъ, а има при най плодородна година 15 л. доходъ, и му оставатъ 5 лева чиста печалба. Като вземемъ отъ тѣхъ срѣдно данѣкъ по 1 левъ, защото мейде плащатъ и по 70 ст., а ней дѣ се плаща по 95 ст. до 1 левъ, срѣдно — азъ взимамъ 1 левъ за да окръжла цифрата — оставатъ 4 лева. Значи на 5 лева печалба се взема данѣкъ 1 левъ. Това вече, Господа, не е 10 % както е основано върху теоретическия принципъ, че трѣбва на 10 едно да се взема, а това съставлява 25%. При срѣдния година житото ще бѣде не 10 декалитри, а 8. Тоже смѣтнато по 150 л. излиза 12 л. Разносѣтъ ще бѣдѣтъ сжщитѣ. Значи оставатъ 2 л. печалба на декаръ. Като оставимъ 1 левъ данѣкъ, остава 1 левъ чиста печалба. Тукъ вече данѣкъ се качва 50% върху чистия приходъ. При лоша година прихода на житото ще бѣде 6 декалитри по 150 л. — 9 лева, разносѣ 10 л. Значи остава 1 л. загуба, плюсъ 1 л. данѣкъ, всичко 2 лева загуба. На декаръ ржжъ, ячменѣкъ, овесъ и пр. разносѣтъ сж по малѣй: за ораи — 3 лева, сѣме 1 левъ, жѣтва и прѣвозъ 2 лева, вършидба 1 левъ, за лихви на капитала — 150 л. всичко 8 л. и 50 ст. за 1 декаръ. Единъ декаръ срѣдно дава 10 декалитри, което струва всичко на всичко 9 лева, разносѣ 8 лева 50 ст., значи една печалба отъ цѣлата работа по 0.50 ст. плюсъ данѣкъ 1 левъ значи и загуба 0.50 ст. Кукурузъ отъ 1 декаръ може да се искара 10 двойни декалитри, а това се равнява по дневната цѣна на 9 лева. — разходъ има: 3 лева за ораи, копане 2 лева, бране 50 ст., лихви на капитала 150 л., всичко 7 л., вадени отъ 9 лева оставатъ 2 л. и отъ тѣхъ като извадимъ 1 левъ за данѣкъ остава значи чиста печалба 1 левъ и то при добра година. — Вие виждате, Господа, че ако вземемъ срѣдния година при тѣзи три култури, които сж главнитѣ у насъ излиза че приблизително данѣкъ на земледѣлецътъ е такъвъ, щото той всѣмъ и неговия капиталъ вече. Така щото такъвъ единъ данѣкъ въ случая би билъ твърдѣ несправедливъ. Да вземемъ единъ другъ при нѣтъ. Да кажемъ че единъ стопанинъ има 100 декара, каквито ги има най много у насъ. У насъ се сѣе: жито, кукурузъ и по лѣ дребни храни, като овесъ, ячменѣкъ, ржжъ и т. н. Ако вземемъ третата отъ 100 декара — 33 декара, засѣто сж жито, по 5 лева печалба, както смѣтнахъ по напредъ, излиза 165 л.; 33 декара сж кукурузъ, пакъ третинати, по 2 лева печалба, споредъ по напредъ ната ми смѣтка и при най плодородна година — 66 лева; пакъ третината, 33 декара овесъ, ячменѣкъ, ржжъ и пр. по 0.50 ст. — 16 л. 50 ст., всичко доходъ 247 л. 50 ст. Отъ този чистъ доходъ земледѣлецътъ трѣбва да плати по 1 л. данѣкъ, срѣдно отъ 100 декара ниви тѣ сж 100 лева. Значи тукъ данѣкътъ взѣлява нѣщо на 40% отъ чистия доходъ и това при една твърдѣ доходна година. Но, Г-да, единъ земледѣлецъ, който има 100 декара ниви, мислите ли, че той сѣе всички? Не, у насъ сжществува така наречената двушолна и тришолна система, у насъ нѣма това нѣязване на културитѣ, както въ другитѣ страни. Той оставя, ако не половината, то по нѣ 1/3 за угаръ. Значи ние смѣтаме на 3 жѣста по 33 декара — 99, а той нѣма да ги сѣе. Значи въ случая данѣкъ пада не само върху всѣщото, нѣ и върху не всѣщото отъ което не взема нищо. Ако вземемъ по втората смѣтка при срѣдния година, 33 декара засѣто жито по 2 л. — 66 л. 33 декара ржжъ, ячменѣкъ, овесъ и пр. по 50 ст. — 16 л. 50 ст. 33 декара кукурузъ по 1 л. 50 — 49 л. 50 ст. Всичко доходъ при срѣдни години отъ 100 декара ниви при тѣзи три вида 132 л., а данѣкъ върху това плаща 100 лева. Значи остава му на година 32 лева само.

Нѣма да се простирамъ тукъ да казвамъ за другитѣ сѣловия, които плащатъ много по малѣй въ сравнение съ земледѣлцитѣ, както и г. Страти Димитровъ казва. (Министъръ Председателъ Каравеловъ. Вие изваждате че 60% взема правителството. Тѣй ли?) Азъ изваждамъ че взема даже въ послѣдния случай по вече отъ 80%. Толкова се пада. (Министъръ Председателъ П. Каравеловъ: Помислите ли едно? Хлѣбъ се

изнася на 60—70 милиона. Значи разносѣтъ сж равни на 3/4 отъ данѣкъ, а пакъ тѣ въ каманитѣ не сж расли). То е всѣ едно. Вие лѣкувате единъ човѣкъ отъ трѣска съ атипиринъ или хининъ: и единото и другото е горчиво.

Министъръ Председателъ Петко Каравеловъ. 60—70 милиона се изнасятъ храни; ние вземаме 20 милиона лева — нѣлѣтъ? Ние нѣма откъдѣ да вземаме, щомъ на 20 милиона ние казвате, че е 60%. Значи, всичкия хлѣбъ ще остане за 16 милиона лева. Какви смѣтки правите?

Г-нъ Янко Забуновъ: Азъ си защитавамъ каузата. За доказателство, че другитѣ сѣловия плащатъ много малѣй, имаме единъ докладъ отъ Варненския окръженъ управителъ, който казва така, че чиновникътъ търговецътъ, индустриалецътъ и всѣко лице съ свободенъ излитъ плаща 13-74 лева данѣкъ годишно, а единъ земледѣлецъ — 84.15 л. Това е шестъ пѣти по малѣй отъ това което плаща земледѣлецъ. Мене ми се струва, че гражданитѣ на една и сжща държава, които трѣбва да иматъ еднакви права и задължение, трѣбвало би да иматъ еднаквостъ и въ тежестта на данѣцитѣ. Азъ не искамъ съ това да кажа, да се натоварятъ едни, а други да се облекчатъ, но всѣхъ отъ това казахъ, че единъ отъ принципитѣ трѣбва да бѣде равномерното разпрѣдѣление, на данѣцитѣ. За равномернотѣ разпрѣдѣление Г-да, по нѣ до 1898 год., па даже и въ послѣднитѣ години остава твърдѣ много да се желае. Но данѣцитѣ сж несправедливи и въ друго. Има една статистика отъ 1888 год., въ която се казва, че единъ окръгъ плаща едно, друго — друго и трети — друго. Тѣй напредъ: Ломския окръгъ до 1888 год. е плащалъ на декаръ срѣдно 26 ст.; Ловчанския — 51; Раховския — 74; Севлиевския — 119 л. и Разградския — 191 л. Вие виждате между единъ окръгъ и другъ, единъ плаща сравнително въ по голѣмъ разжъръ, отъ колкото другъ и че срѣдния цифра е много различна.

Разнитѣ общини въ една и сжща околия, въ единъ и сжщия окръгъ, сжщо не сж плащали равномерно. И тукъ ще Ви приведа примѣри. Въ Ломския окръгъ едни общини плащали 3 ст., а други — до 65 ст.; въ Трънския окръгъ въ едни — 11 ст., въ други 112 л.; въ Варненския окръгъ — отъ 2 ст. до 220 л.; въ Разградския окръгъ — отъ 60 ст. до 303 л.; въ Русенския окръгъ има двѣ села, отъ които едни е плащало 94 ст., а другото, сѣсѣдно, съ много по долно качество ниви плащало е 186 лева. Казахъ по напредъ, че данѣцитѣ не сж плащатъ равномерно отъ всички, т. е. не сж плаща еднакво.

Казахъ, че свободнитѣ професии, послѣ, всички тѣзи, които плащатъ патентъ, или които сж обложени съ патентъ, плащатъ сравнително много по малѣй отъ земледѣлцитѣ. За да се види туй ясно и съ цифри, имаме въ Варненския окръгъ слѣдующитѣ свѣдения. Повеменъ данѣкъ — 1,531,950 л., беглицъ — 418,331 л., данѣкъ върху сградитѣ — 213,678 л.; или всичко данѣкъ — 2,163,960 л. Ако отчѣнемъ сградитѣ въ Варненския окръгъ споредъ тамошнитѣ ежлични регистри, както се вижда отъ тая смѣтка, сж отчѣнени за 47,686,000 л. Върху тѣзи сгради се плаща, както Ви казахъ по горѣ, една сума отъ 213,678 л. Това е равно съ 4 1/2 % отъ вложенъ капиталъ, когато земитѣ, нивитѣ, лозята, градинитѣ и въобще всичкото обработвано пространство въ Варненския окръгъ взѣлява на 3,674,528 декара и отчѣнени споредъ ежляка за 22,643,740 л. тѣзи единъ данѣкъ върху тѣхъ отъ 1,950,281 левъ. Значи, върху по голѣмата стойностъ на сградитѣ отъ 47 милиона лева попада една сума отъ 213,000 лева, а за вложения капиталъ 22 милиона лева на земитѣ плаща се 1,900,000 л. Това азъ го привѣждамъ само за да докажа колко е неравномерно разпрѣдѣлението между едни и другитѣ. Ако погледнемъ въ други тѣ стрѣни, напри нѣтъ въ Франция, плащатъ 112,500,000 л. само данѣкъ върху сградитѣ, а поземления налогъ е 82 милиона лева; Англия плаща 111 милиона лева данѣкъ върху сградитѣ, а поземленъ налогъ — 55 милиона; въ Русия плащатъ 90 милиона данѣкъ върху сградитѣ, а поземленъ налогъ — 100,000,000 лева, а България получава 2,100,000 лева отъ данѣкъ върху сградитѣ, а отъ поземленъ налогъ — 18,374,900 л. (Петко Таслаковъ: Какви зданія имаме ние? Франция има по 5 милиона зданія). Като сравнимъ тѣзи цифри, ние можемъ да намѣримъ, че въ Англия поземленъ налогъ съставлява 15% отъ всичкитѣ други; въ Франция — 33%; въ Германия — 32%; въ Русия — 24%; Австрия — 43%; Италия — 26%; Холандия — 32%, а България, ни позвече, ни по малѣй — 83% отъ всичкитѣ зданія.

При това искамъ да спомяна и това, Г-да, че до колкото можахъ да събера свѣдения, вижда се, че никѣдѣ, освѣтъ у насъ,

не се плаща такъвъ голѣмъ данѣкъ върху земата и че тѣзи, самитѣ цифрови проценти Ви показватъ, че тамъ гдѣто поминѣка на хората е по добъръ, гдѣто производството, е почти машинно, гдѣто съвършено сж други условията и земата хиляди пѣти е по-дходна, плащатъ по малѣй данѣкъ, отъ колкото у насъ, гдѣто е примитивно и всичко се работи просто, както е било още отъ дѣда Алама. Така напри нѣтъ, Германския земледѣлецъ споредъ тѣзи свѣдения плаща 26 ст. на декаръ Австрийския — 27.5 ст., Унгарския — 25.5 ст., Белгийския — 18 ст., Руския — 12 ст., когато Българския, както казахъ, почва отъ 70 ст. до 120 лева на декаръ при едни и другитѣ ниви. Въ Ромѣния сжществува единъ законъ, или данѣкъ по добъръ казано нарѣчѣтъ Fonciera. Този данѣкъ, така нарѣченъ, е основанъ на арендата или чистия доходъ, който се добива тамъ отъ мушиеритѣ споредъ който се пада по 2 лева на хектеръ, или по 20 ст. на декаръ. Мене ми се струва, че когато въ Ромѣния, въ всѣки случай, гдѣто земледѣлието е по добро, машинно и по рационално, отъ колкото у насъ, да плащатъ 20 ст., а Българския земледѣлецъ да плаща 60 ст., даже и по малѣй и да е — 50 ст., да е, пакъ ми се струва е не чувана несправедливостъ.

Дохождамъ и до законопроекта, който ни занимава. Казахъ по напредъ че този законопроектъ не е нищо въ мойѣ очи, освѣтъ единъ десѣтъкъ, само че десѣтъкъ въ пари. Казва ни се въ законопроекта, че за ежеодно налогътъ ще се опрѣдѣли по бюджета. Добъръ, че се опрѣдѣля по бюджета, нѣ цифрата остава пакъ произволна. Струва ми се, че въ случая ще направимъ една крачка напредъ, ако бихме могли да опрѣдѣлимъ нѣщо по-опрѣдѣлено, по добро, отъ колкото е сега поставено. Прѣди всичко нѣма да говоря за срѣдното производство, както Министъръ—Президента ни обещи, съ което ме избави отъ такова. Ще кажа, че ако вземемъ дневния данѣкъ отъ 18 милиона лева, а г. Министъръ—Президента казва, че 20 милиона иска, и го раздѣлимъ на обработваемото пространство ниви, ливади, лозя и горѣ, които възлизатъ споредъ моитѣ свѣдения на 34,270,575 декара, ако го раздѣлимъ ще се падне единъ срѣденъ данѣкъ нѣщо отъ 54 до 55 ст. на декаръ. (Петко Таслаковъ: На декаръ ли 55 ст.?) Да, на декаръ. Значи бюджетъ пакъ ще покажа, особено ако е 20,000,000 едно увеличение има на сумата въ повече. Заради туй споредъ мене, споредъ мѣсто мнѣние, до кѣто ние не можемъ отъ единъ пѣтъ да опрѣдѣлимъ тая цифра, трѣбва да бѣдемъ благодарни и толкова, че се махва десѣтъка въ натура. До кѣто нѣмаме врѣме да размислимъ, и сжжелавамъ, че врѣмето е толкова кратко, че не може човѣкъ да изучи основно този въпросъ, до кѣто нѣмаме врѣме да направимъ единъ законъ за единъ данѣкъ, основанъ върху чистия доходъ, именно кадастръ или подоходенъ данѣкъ. До кѣто това не може да стане, добъръ би било, споредъ мене, да опрѣдѣлимъ единъ пѣтъ за винаги една опрѣдѣлена цифра данѣкъ на всѣки декаръ обработваема нива и смѣтаме, че ако вземемъ 30 ст. на декаръ на обработваема нива, ние ще добиемъ за ниви и ливади по 30 ст. срѣдно. сумата 9,937,028 лева. Лозя имаме 1,148,146 декара, отъ по 3 лева и тѣ правятъ 3,444,438 лева. Имаме гори около 30,000,000 декара, отъ които приблизително можемъ да смѣтаме, че 20,000,000 сж частни и на общинитѣ а 10,000,000 сж държавни, които се освобождаватъ, и ако на тѣхъ туримъ единъ съответствующъ данѣкъ, какъто се плащало досега, ще имаме една цифра, безъ да е увеличимъ 14,890,774, близо 15 милиона лева. Мене ми се струва въ такъвъ случай ще бѣде по-справедливо, да оставимъ на декаръ нива една опрѣдѣлена цифра данѣкъ, отъ колкото както е обща цифрата. И струва ми се, че даже това, което иска г. Министъръ Председателя едно увеличение на числото на милионитѣ, по скоро ще бѣде постижимо, защото въ такъвъ случай нови ниви ще се открѣятъ и даже злоупотѣбленитѣ, които ставаха въ провинцитѣ, нѣма да ставатъ. Колкото повече ще бѣдѣтъ декаритѣ, толкова и повече ще е дохода, нѣ работата е, че не ще може да се злоупотѣблява тогава на едно мѣсто да плащатъ 1.90 лева, а на друго мѣсто да плащатъ повече или по малѣй. Двѣ села аная въ Луковитско — Садовецъ и Вѣглежъ — да плащатъ много по вече отъ колкото други села тѣмъ сѣсѣдни. За това е имало и други разни причини, нѣ ми се струва, че ако обложимъ съ срѣдния цифра 30 ст., ще бѣде най-справедливо. Разбира се, че въ случая нивитѣ може да се разпрѣдѣлятъ на категории и колкото сж повече категоритѣ, толкова по хубаво. Петъ категоритѣ да има, въ които да се уложимъ въ първата 40, втората 35, третата 30, четвъртата — 25, петата — 20. Значи срѣдната да излѣзе 30 ст. на всички обработваема земя. По такъвъ начинъ ще добиемъ

единъ доходъ, както казахъ, за държавата отъ 14,890,774 л.

Г-да, азъ свършвамъ и бихъ желалъ да кажа, че по нѣмание на врѣме съгласявамъ се и ще гласувамъ за приемане по принципъ този законопроектъ, обаче ще моля г. Министъръ—Председателя да се съгласи въ основата му да легне, което казахъ за 30-тѣ ст. И ми се струва, че врѣме е вече, Г-да Председатели, единъ пѣтъ за винаги да кажемъ на това население, което е уросило полетата съ своя потъ, че не е вече дойна крава, която трѣбва да се дои постоянно, защото иначе, единъ денъ, тая дойна крава може да ритне, да ступе гърнето и главата на този кейго е дойна (Нѣкой прѣдседатели ржкоплѣска).

По вноса на Американскитѣ лозови прѣчки въ заразенитѣ отъ филосерата лозя.

Въ прѣдпослѣдната (Ш-та) книжка сп. „Садово“ повдига въпроса за внасянето на американски прѣчки въ гр. Сливенъ и основаването тамъ на лозовъ разсадникъ. Това мнѣние на „Садово“ се основава, че въ гр. Сливенъ сжществува филосерата отъ двѣ години, а още повече, че сж констатирани миналата година 30 филосерни гнѣзда на 774 декара пространство. По всѣка вѣроятностъ, тѣзи гнѣзда сж въ разни страни—разпрѣснати по лозята. Това е тѣмъ опасното. Освѣтъ това, пространството 774 декара не е малѣй; този, който горѣ-долѣ е занозенъ съ живото на филосерата, съ нейното размножаване, распространение и пр., той ще се съгласи съ насъ и ще каже, че това лѣто ще се открѣятъ много повече гнѣзда, ще пламнатъ всичкитѣ лозови бърда на Сливена, на такъвъ важенъ лозарски центъръ.

Ние нѣма да откриваме Америка, ние нѣма да кажемъ нѣщо повече отъ това въ „Садово“, ние сме напълно съгласни съ възгледотѣ и мнѣнието на Садово, даже ние ще искаме нѣщо повече. Нашето мнѣние е, че като се констатара официално сжществуването на лозовия бачъ — филосерата въ нѣкое лозово бърдо, по признацитѣ на което ще се познае, че тя сжществува отъ 3—4 години, да не се чака да зарази 700 декара, ами оцена слѣдующата година (отъ годината на констатиранието) да се разрѣши вноса на американскитѣ лозови прѣчки въ констатирани мѣстности. Тя си е има тамъ и безъ тѣхъ още отъ 2—3 години насамъ. Ако не внесемъ на слѣдующата година отъ казанитѣ прѣчки, то тя се размножава и безъ тѣхъ въ милиони, въ милиарди. Тя ще се появи по всичкитѣ лозови бърда, било чрѣвъ прѣнасянето на хората, било чрѣвъ вѣтрѣтъ или по други начинъ. Като е така лесно распространяването ѝ, то каква смисълъ има запрѣщението на американскитѣ лози въ Сливенъ, Търново и другадѣ? Почитаемото министерство въ случая има всичкитѣ възможни срѣдства да прѣдпази околнитѣ мѣстности отъ заразяване при внасянето на прѣчкитѣ.

Извѣстно е, че филосерата е констатирана въ Видинъ още прѣвъ 1882 година, а американски лози се внесоха едва въ 1892 или 1893 година, тогава, когато лозовитѣ главини се обрѣнаха на черни кюгуци. Какъ мислите уважаеми читатели? Трѣбва ли да чакаме да видимъ и Сливенскитѣ или други лозя такива, че тогава да поискаме американски прѣчки. Отговора прѣдстои Вамъ. Вамъ Сливенски лозари прѣдстои тежката задача съ възобновяването на пропадналиятъ Ви лозя. Вие трѣбва съ врѣме да издигнете гласътъ си тамъ, гдѣто е нужно, за да се взематъ съ врѣме мѣрки отъ това министерство, което Вие сте поставили да се грижи за поминѣкътъ; Вие трѣбва да кажете ние искаме американски прѣчки, ние не искаме да чукаме на чуждатѣ врати, не искаме да ни кълне потомството, не искаме да имаме втори Видинъ.

Може да ми се каже, че въ Вилни или Лом се внесоха късно американски пръчки, защото нямаше подготвен персонал, подготвени хора, които да боравят с новото лозарство. Отговора е, че длъжност била на надлежното министерство да се погриже да подготви такива. Ако тогава не е имало българи да е повикало от другад, а не да остави да пламне цяла северна България, че тогава да търси цфра на злото. Или и сега ще ни се

каже, че нямаше подготвени хора, че трябва да изписваме такива от странство, както това щеше да стане преди 3—4 години. Тази слабост у нашите управляващи съществуваше, но по този въпрос ние ще се повърнем други път.

Ние апелираме към нашето Народно представителство да уреди веднъж за винаги вноса на американски лози, за да не страда населението. Монтикола.

Образцовий чифлик „Клементина“ при гр Плевен

Отъ К. Илиевъ.

(Продължение отъ 25 брой).

I. Организация на централният дворъ.

Централният дворъ обхваща едно пространство отъ 4000 декара земя, която има глинесто-пясъклива орница с пропускателна подорница. Дв ра е поставенъ ексцентрично въ имението, а послѣдното се намира при твърдъ благоприятни икономически и климатически условия относително отглеждането на житни и окопавателни растения.

Земниятъ ареалъ да се раздѣли на шестъ участка, отъ които:

- I. Участъкъ да се състои отъ 200 дк. } отдѣлно сѣидбообръщане.
- II. „ „ „ „ 200 „ }
- III. „ „ „ „ 900 „ и да се дѣли на четири ниви:
 - а) Първата нива 250 „ ще остане прѣзъ 99 г. угаръ,
 - б) Втора нива 250 „ „ се засѣе съ крѣмно цѣвкло,
 - в) Трета нива 200 „ — съ картофи,
 - г) Четвърта нива 200 „ — съ смѣсъ (вика и овесъ)
- IV. Участъкъ се състои отъ 900 дк. и се дѣли на 3 ниви:
 - а) Първа нива 450 „ ще се засѣе съ пшеница,
 - б) Втора нива 225 „ „ „ съ пивоваренъ ячменъ,
 - в) Трета нива 225 „ „ „ съ овесъ
- V. Участъкъ се състои отъ 900 дк., който ще се засѣе съ кукурузъ.
- VI. Участъкъ се състои отъ 900 дк., и се дѣли на 3 ниви:
 - а) Първа нива 300 „ ще се засѣе съ овесъ,
 - б) Втора нива 300 „ „ „ „ пивов. ячменъ,
 - в) Трета нива 300 „ „ „ „ ржъ.

За уработването и използването на горното пространство въ централниятъ дворъ ще трябва да се държатъ 30 чифта волове, *) 50 крави за млѣко и 2 бика, 200 овце, 50 свине за гоение и 10 съ 1 нерезъ за расплодъ. а така също и 4 коня, отъ които два вървѣтни и 2 яздитни.

Организация на полските работи

При днешната организация на полските работи въ чифлика „Клементина“ едва ли е възможно да се мисли за единъ сигуренъ и постояненъ приходъ, тъй като въ сѣидбообратниятъ му планъ не се вижда нито една култура, която би усилявала другата. Независимо отъ горното управление на чифлика е принудено да не се води по съществуващия планъ, въ който влизатъ само житни растения, защото му е потребно извънредно голѣмо количество овесъ, вслѣдствие отъ което съжитъ на известни участъци тѣзи растения, които се раждатъ. Ако торението е въведено въ такава степенъ щото да се поврща на поединитъ ниви всичко отнето съ жътвата е донѣкъ допустимо горното свободно стопанствование, обаче при недостатъчно торение — е осидително, защото ще дойде време, когато въ почвата ще остане само скелета и неразложенитъ силикати.

За да може да се запази едно равновѣсие въ плодородието на почвата, отъ една страна, а отъ друга да може да се усигори единъ постояненъ приходъ отъ чифлика, трябва да се въведе нѣкое окопавателно растение. Най подходящи окопавателни растения могатъ да се въведе културата на картофатъ и крѣмното и захарното цѣвкло, **) защото тѣзи двѣ култури усиляватъ извънредно въ силна степенъ прихода, при най малка рискованостъ отъ страна на чифлика. При това, съ отглеждането на горнитъ окопавателни растения почвата се подготвя за отговаряюще становище на житнитъ растения.

Дѣйствително, че въ дѣйствущия сѣидбообратенъ планъ на чифлика „Клементина“ се съглежда, че ще се сѣе рапица, която тожъ остава почвата въ твърдъ добро състояние за пшеницата, но тя не очисти отъ буренитъ въ такава степенъ, както окопавателнитъ растения, а при това рапицата е едно отъ най несигурнитъ растения при мѣстнитъ условия.

Съ въвеждането на окопавателнитъ растения ще се намали пространството на житнитъ растения, обаче прихода на зрно не ще бѣде по малкъ отъ този, който е потребенъ за посрѣщането на съществуващитъ нужди, защото добри приготвенитъ почви, слѣдъ окопавателнитъ растения, ще дадатъ почти въ двойно количество по голѣмъ приходъ, отъ колкото единъ и два пъти орнитъ и не добри подготвенитъ.

При подобрението на сегашниятъ сѣидбообратенъ планъ съмъ гледалъ да не се прави едно рѣзко промѣнение, а постепенно да се изхвърли угаръта, нѣщо което ще може да стане и при най дребнитъ стопанства у насъ.

Съществуващия планъ на чифлика „Клементина“ е:

- 1. Ячменъ, 2. Овесъ, 3. Кукурузъ, 4. Пшеница, 5. Ржъ. Този планъ трябва да се замѣни, съ слѣдующия:
- 1. 1/2 окопавателни растения 1/2 угаръ,
- 2. Зимно и лѣтно жито,
- 3. Кукурузъ и
- 4. Лѣтно жито. Или както се вижда въ слѣдующата таблица:

*) 1 Чифтъ волове възраватъ на день 4 декара; въ насъ има работни дни за орание около 90. (Споредъ дневницитъ на чифлика „Клементина“).

**) Захарното цѣвкло може да се въведе само тогава, когато се отвори наблизъ до Плевенъ захарна фабрика.

Чифликътъ овце ще се искравятъ на паша въ пасището около р. Витъ.		Забѣлка	
1902 год.		1901 год.	
овесъ	300 дк.	кукурузъ	900 дк.
пивоваренъ ячменъ	300 „	овесъ	300 „
ржъ	300 „	пшеница	450 „
угаръ	250 „	кукурузъ	200 „
кр. цѣвкло	250 „	овесъ	250 „
картофъ	200 „	пшеница	250 „
смѣсъ	200 „	кукурузъ	200 „
пшеница	450 „	овесъ	250 „
пивовар. ячменъ	225 „	пшеница	250 „
овесъ	225 „	кукурузъ	200 „
кукурузъ	900 „	овесъ	250 „
Всичко	3600 „	Всичко	3600 „

1900 год.		1899 година.	
пшеница	250 дк.	1. Нива 250 дк. угаръ	250 дк.
пшеница	450 „	2. „ 250 „ крѣм. цѣвкло	250 „
пшеница	200 „	3. „ 200 „ картофъ	200 „
кукурузъ	900 „	4. „ 200 „ смѣсъ	200 „
овесъ	300 „	1. „ 450 „ пшеница	450 „
пшеница	300 „	2. „ 225 „ пивов. ячменъ	225 „
кукурузъ	300 „	3. „ 225 „ овесъ	225 „
овесъ	250 „	1. „ 900 „ кукурузъ	900 „
пшеница	250 „	2. „ 300 „ овесъ	300 „
кукурузъ	200 „	3. „ 300 „ пивов. ячменъ	300 „
Всичко	3600 „	Всичко	3600 „

По единитъ култури взиматъ мѣсто въ сѣидбообратниятъ планъ:

Угаръ	250 дк.	Угаръ	250 дк.
Кр. цѣвкло	250 „	Кр. цѣвкло	250 „
Картофъ	200 „	Картофъ	200 „
Смѣсъ	200 „	Смѣсъ	200 „
Овесъ	525 „	Овесъ	525 „
Кукурузъ	900 „	Кукурузъ	900 „
Пшеница	450 „	Пшеница	450 „
Пив. ячменъ	525 „	Пив. ячменъ	525 „
Ржъ	300 „	Ржъ	300 „
Всичко:	3600 „	Всичко:	3600 „

На I и II участъци състоящи се отъ 400 дк. да се води особено сѣидбообрѣщение по слѣдующиятъ редъ: Първиятъ участъкъ ще се засѣе съ люцерна и цѣли 8 години ще се използва съ тази култура, когато вториятъ участъкъ ще се използва: първата година ще се засѣе съ пшеница, втората — съ кукурузъ, третата — съ пивоварски ячменъ, четвъртата — съ окопавателно растение, петата — съ пшеница, шестата — съ кукурузъ, седмата — съ ржъ и осмата съ скорозрѣщото окопавателно растение и прѣзъ пролѣтътъ ще се засѣе съ люцерна. Деветата година ще имаме II участъкъ за люцерница, а първиятъ ще се разоре и ще се засѣе съ пшеница и т. н., като слѣдватъ 8 години на редъ съжитъ растения, които съ отглеждани на вториятъ участъкъ. (Слѣдва)

Народното Събрание

XXVI заседание. 11 Априлъ. Въ това заседание, Народното Събрание е разгледало доста шумната афера по доставката на 110 стари вагони отъ комисонера С. Вайсемберга, на сума 165,000 лева златни. М-стра г. Бѣлиновъ, поддържанъ отъ нѣколко представители, е молилъ да се съгласи събранието да се исплати горната сума, защото въпроса се касае до изпълнението на единъ ангажиментъ на държавата, а що се отнася до лицата, които съ станали причина за доставката на тѣзи негодни вагони, той нѣма нищо, ако се постигнѣ съ тѣхъ съгласно прѣдписанията на законитъ ни. Други прѣс тавители съ искали да се исплати този въпросъ на изучаване въ финансовата комисия, слѣдъ което да бѣде докладванъ на ново. Събранието съ голѣмо болшинство приело второто прѣдложение.

Въ същото заседание е минато на второ четение частъ отъ проекта за правилника за вътрѣшния редъ на Народното Събрание XXVII заседание. 13 Априлъ. Въ това заседание е довършено

второто четение на правилника за вътрѣшния редъ на Народното Събрание.

XXVIII заседание. 14 Априлъ. Разгледани съ разни прошения, отъ прошектарната и други комисии.

XXIX заседание. 16 Априлъ. Минатъ е на трето четение правилника за вътрѣшния редъ на Народното Събрание. Разгледано и прието е прѣдложението на комисията за исплащанieto на 165.000 л златни за доставенитъ 110 гнили вагони и избрана е една комисия, която да проучи аферата по тази доставка, слѣдъ което да докладва въ Събранието за даванетоъ подъ съждъ виновнитъ чиновници по покупката на тѣзи вагони. Разрѣшаванieto аферата за гнититъ вагони е прѣдизвикала остри, непарламентарни нападки между представителитъ отъ болшинството и опозицията. Слѣдъ това съж приети по принципъ: а) Законопроектитъ за опрѣдѣленieto данѣка върху сградитъ и занятията за 1901 г. б) Законопроектъ за отмѣнение закона за допълнение закона за бирниците отъ 1897 год.; в) Прѣдложението за приеманieto на дър-

жавна служба 3-ма чужденци и г) Прѣдложението за отмиенето чл. 4 отъ екона за общинскитѣ налози.

ХРОНИКА

По реорганизирането на земеделските ни училища. Министерския съветъ, въ заседание си отъ 14 т. м., когато е разгледалъ бюджетпроекта на М-ството на Търговията и Земледелието направилъ е нѣкой измѣнения, между които е и това за реорганизирането на тритѣ ни сръдни земеделски училища въ смисълъ както иска земеделската организация; а именно: едно отъ тритѣхъ училища остава въ пълната смисълъ на думата сръдно земеделско училище, а не както сж сегашниятъ Педагогическо-Земеделски, а останалитѣ двѣ се прѣобръщатъ въ нисши Земеделски Училища.

Въ случая ние напълно одобряваме постапката на Министерския съветъ и надѣваме се, че всички разумни и свѣдущи по този въпросъ Народни Прѣдставители ще гласуватъ за прокарването на тази толкова разумна и напълно отговаряща на условията ни мѣрка.

Слѣдъ прокарването на горната реформа въ Народното Собрание, остава на М-ството на Т-та и З-то да свика единъ съветъ, състоящъ се отъ компетентни по въпроса лица, койго да опрѣдѣли програмата на бѣдждето сжчинско сръдно училище, а така сжщо да се произнесе за наредбата и програмата и на нисшатѣ земеделски училища, защото и тѣ, както посахме въ миналия брой въ статията „Земеделското учение у насъ“, нѣма да даждѣтъ очакванитѣ се резултати, ако продължаватъ да вървятъ както сж вървѣли до сега.

Надѣваме се, че М-стра на Т-та и З-то ще земе актъ отъ горнитѣ бѣлѣжки, за да тури въ редъ земеделското учение въ насъ, до като е врѣме, защото, ако продължава да върви така, не ще бѣде много далечъ, когато ще послѣдва разочорование и отъ нисшето учение. Злото трѣбва да се корени, до като е още въ зачатѣка си.

По административното дѣление Княжеството ни. Парламентарната комисиия е рѣшила да намали окръжитѣ още съ два (Силистренския и Сливенския), така че, отъ 14, както бѣхъ въ проекта на М-стра на Вѣтрѣшниятъ Работи, да останатъ 12 окрѣзи. Отъ друга страна, Народнитѣ Прѣдставители, на брой повече отъ 75, сж подписали прѣдложение за оставянето само на 7 окрѣзи: 5 въ Сѣверна и 2 въ Южна България.

В. „България“, въ броеветѣ си подъ № 53 и 54, като разгледава обстоятелствено какъ се е помагало въ насъ до сега на земеделцитѣ, какви сръдства сж употребявани за това, дохажда до печалното, но справедливо заключение, че *Министерството на Земледелието, вслѣдствие на безосновността и безсистемността въ дѣятелността си не познава България въ земеделско отношение и че слѣдователно нѣма почва за понататѣшна разумна дѣятелност.* Министерството е имало възможността да проучи България и да располага днесъ съ научни и практически материи по всички отрасли на селското ни стопанство, но то не се е възползувало отъ даденитѣ му сръдства, не ги е употребило разумно, благодарение на това, че *не е имало система въ работата си!*

И дѣйствително, ако М-ството на Земледелието, въ продължение на тѣзи 6 години отъ както е открито, употребеше даденитѣ му на разположение сръдства само за *опитъ и проучване* щѣше днесъ да има понѣ материалъ погрѣбенъ за разрешаването на купъ належащи реформи въ областта на земеделството ни, а то съ своитѣ си лута-

ния изъ мъглата не постигна нито едното, нито другото.

Слѣдъ тѣзи разкрития на в. „България“, какво мислятъ да правятъ голѣмитѣ отъ това алополучно М-ство? Или както е било до сега: мѣлчи, угъвай се, угаждай, до гдѣто най подаръ се произмѣнятъ условията . . .

Оплакване. Нѣколко абонати отъ с. Гебедже, Варненска околия, ни се оплакватъ, че вѣстника имъ се задържалъ по нѣколко дни, даже и седмици, отъ куриера Р. Славовъ и когато абонатитѣ запитвали куриера за тази му постапка, той отгорѣ на всичко това ги още и нагубявалъ. Ние като даваме вѣра на тѣзи справедливи оплаквания, обръщаме вниманието на надлежитѣ власти въ Варненска ок., да обрънатъ вниманието на помѣнатия куриеръ, както и на поч. агентъ на Бѣлевската община за това нередовно прѣдаване на вѣстника ни.

Въ тукашното Окрѣжно Управление е въдворенъ такъвъ безпорядѣкъ и непочитание, щото е заприличало на цѣлъ Китайски префекторатъ. Подаватъ се заявления за прѣписи отъ нѣкой документи, заявленията се губятъ, а маркитѣ сигуръ не сж намиратъ на лице. Окр. Управителъ дава резолюция да се снесе прѣписъ, чл. касиера и секретаря не позволяватъ. Поканваме респективния М-ръ да обръне вниманието на тия своето рода чиновници въ мѣстнитѣ Окрѣжно Управление за тѣзи имъ произволи. Ние въ всѣки случай, ще проучимъ въпроса и ще се повърнемъ.

Балванъ — Махленската земеделска дружба, въ заседанието си отъ 9 т. м. е взела рѣшение да се прѣдставятъ най необходимитѣ искания на земедел. съюзъ за уформение въ Н. Собрание, като; отмиение на десѣтка и облаганиято на земеделцитѣ съ единъ по подходящъ данѣкъ; уничтожение на беглика; да се уравни ижната повинность на основание имотного състояне на данѣкоплатцитѣ; уничтожението на косвенитѣ данѣци; строго изпълнение на конституцията; създаване на Землед. Съветъ въ гр. София и всички други искания. Другитѣ искания, както и Б. Махленската дружба съзира, подлежатъ на сериозно изучаване отъ страна на правителството; его защо Землед. Съюзъ е наравилъ потребното за непрѣменно имъ реализиране слѣдъ окончателното изучаване на исканията.

Похвална инициатива. Научаваме се, че Павликянския окол. лѣкарь Д-ръ Стойчевъ развива особена дѣятелность въ района си за съставянето на благотворителни дружества за своеврѣменно даване медицинска помощ на селянитѣ.

При сегашнитѣ наредби, по добро отъ това здравие.

Една тукашна житарска къща е свързвала миналата есенъ едни езунтски и твърдѣ измамливи договори съ селячи изъ Плѣвенско, на които е раздала рапица за сѣме. При увѣщанието на селянина да подпише записа му е казвано: давамъ ти толкова и толкова кофи рапица, да си засѣешъ нивата, ако стане, ще ми дадешъ за всѣкой декаръ по единъ двоенъ декалитръ. Ако не стане, разбира се, нищо. Въ записъ обаче е писано не ако стане, а ако изникне. Ето гдѣ е езунтизма на това своего рода задължението. Понеже рапицата не може да не поникне, а може да нестане, както е тази година на много мѣста, търговеца на общо основание е взелъ по 8 лева за кофа отъ задължителитѣ.

Обръщаме вниманието на Плѣв. Прокуроръ върху такива родове измами, защото тѣ сж развращающи и съеспателни.

Острецката земеделска дружба е имала събрание на 15 Априлий въ което е взела слѣднитѣ рѣшения:

1. Протестира противъ голѣмитѣ заплати на чиновницитѣ и военнитѣ.

2. Учителитѣ да се уславятъ отъ общината.

3. Да се уничтожатъ бирническитѣ длѣжности, а събирането на данѣка да става отъ кметоветѣ.

4. Сегашното правителство да изпълни възможнитѣ искания на Землед. Съюзъ още въ тази годишната сесия на Н. Собрание и

5. Даваме довѣрието си на сегашното правителство до като то върви въ рамкитѣ на законността и до като се грижи за положението на земеделцитѣ.

Прѣдседателъ: Стаювъ.

Дѣловодителъ: не се чете и 142 души членове.

Новоосновани зомлеи. дружки.

Въ с. Горни Богровъ — Новоселска околия, е съставена з. мѣд. дружба, съ слѣдующето настоятелство: прѣдседателъ Тоти Младжовъ, секретаръ Вѣльо Нетковъ, касиеръ Митю Стояновъ и двама съвѣтници: Андрия Стойковъ и Таки Ивановъ.

Въ с. Казичане — Новоселска околия, е съставена нова земеделска дружба, като си е избрала и настоятелство, което да води дѣлата на дружбата, съ слѣдующи съставъ: прѣдседателъ Цѣтанъ Гешевъ, подпрѣдседателъ Георги Атанасовъ, касиеръ Илия Бѣлевъ, дѣловодителъ Спасъ Митровъ и двама съвѣтници: Георги Антоновъ и Никола Антоновъ.

Въ с. Деве — Поповска околия, е съставена нова земедел. дружба съ слѣдующето настоятелство: прѣдседателъ Димитър Милевъ, подпрѣдседателъ Зарко Петковъ, дѣловодителъ-касиеръ Яни Харизамовъ и двама съвѣтници: М. Петровъ и Зарко Петровъ.

Въ с. Аспиново — Никополенска околия, дружбата въ заседанието си на 2 Февруарий м. г. е прѣизбрала настоятелството си, съ слѣдующий съставъ: прѣдседателъ г. Г. Ив. Авджиевъ, подпрѣдседателъ: Сава Станевъ, секретаръ: Пеню Г. Дяковъ, касиеръ: Ив. Радковъ, членове: Иско Димовъ и Петко Цѣтѣвъ.

Въ с. Хибелъ — Свищовска околия, дружбата въ заседанието си на 8 Януарий м. г. е прѣизбрала старото си настоятелство въ съставъ: прѣдседателъ: Пенчо П. Марковъ, подпрѣдседателъ: Ст. Денковъ, дѣловодителъ: Пеню Георгиевъ, касиеръ: Ст. Явъ Стойчевъ, членове: Ангелъ Д. Ивановъ и Стоявъ Станевъ.

П О Щ А.

Г-нъ Д. Симеонъ с. Маланъ, Фердинандско. Въпроса койго посметѣ въ статията си е прѣкрасевъ, но слабо развитъ. Социалиститѣ знаятъ много добръ св. его прѣдизначение, но тѣ гекатъ въ мътна вода риба да ловатъ.

Огосветелно въпроситѣ има да В. отговориме:

1) Какво да права, за да си запазватъ нивитѣ си отъ паламидатъ?

Отговоръ: Сѣга трѣбва да плѣвитѣ нивитѣ си, а въ бѣдждѣ да не орете въ дѣждовно врѣме. Честото ораше псмага.

2) Могатъ ли да се прѣдпазятъ нивитѣ отъ маната.

Отговоръ: Очаквайте за отговоръ.

3) Какво да права за да запазватъ агнетата си отъ дрисъкъ.

Отговоръ: За да може да се отговори напълно на зададения въпросъ и да се каже потребното лѣкарство, трѣбва да се знае какъвъ видъ диария иматъ агнетата Вл.

Да ли диария сж кръвъ; има ли кръвъ въ екскрементитѣ вещества, има ли мириса и пр.

Като не сж указани тѣзи свѣдения, ний же Вл прѣпорѣчаме само лѣкарство общо противъ диарията а именно: 1) Употрѣбете Глауберова соль по 10 гр. на агне разтопена въ вода; това лѣкарство ще произведе по силна диарията и послѣдъ тя ще се опрѣ 2) Можете да употребите лѣкарства Soustrimate de Patasse по единъ грамъ на агне.

Практически лѣкарства: 1) Згоренъ ежчикъ т. е. печенъ въ дулапъ както се пече кафъ; размѣсете го съ ярма и го дайте на болнитѣ агнета, оризъ избитъ въ прахъ и размѣсенъ съ ярмата на агнетата.

Наставления. Не ги пойте съ студена вода; не ги простудвайте; не ги пушайтъ да сушатъ веднага щомъ като си дойдатъ овцетѣ и въобще пазете ги отъ прѣсукуване.

Тѣзи сж лѣкарствата и наставленията които могатъ да Вл се дайтъ за случая. Разбира се, че когато сме при болнитѣ ще бѣде по ясно но отъ разстоянието което ни раздѣля тѣзи лѣкарства и наставления сж достатѣчн.

Г-нъ Пч. Ан. Ако социалиста Петъръ Ив. Вѣдковъ е излѣгалъ селенитѣ отъ Схрбеглей и Драгиевчене, че имъ е взелъ 50, лова иѣка го хранятъ за ухото и да ги взематъ. Въ статията си прокарватъ много лични дертове, вслѣдствие което не може да я помѣстиме. Дѣйствително че Вл. ете прѣдизвиканъ отъ „Работ. Вѣстникъ“ но Вл. знае, че той се занимава съ подобни дребнави работи — иѣщо което не може да направимъ.

Чит. „Сѣдласе“, с. Дебелецъ, Търновска околия. Испратихме Ви исканите отъ Васъ броеве 23 и 27 отъ миналата година които струватъ 30 ст., молиме испратете въ пощенски марки, сжщо и за броеветѣ отъ тѣзи година, които Др. вото е получавало до 3 Февруарий.

Петръ Николовъ с. Даутларе — Пловдивско. Испрачае Ви каквото желаете слѣдъ което чакаме да се запишете за редовенъ абонатъ.

КНИЖНИНА

Получи се въ редакцията ни книгата „Обиколката на Н. Епанчинъ, Полковникъ отъ Руския Генераленъ Щабъ, въ България прѣвъ есенъ 1899 год.

Прѣвелъ отъ Руски Юр. Я. Кантарджиевъ.

Ще излиза на отдѣлни брошурки отъ 1/4 печатни коли. Брошурка I струва 20 ст. — П.ра 15 ст., а двѣтѣ заедно — 30 ст. Брошурки се правятъ въ печатницата на Вл. Кърджиевъ и Рачевъ — Плѣвенъ.

АКЦИОНЕРНА БАНКА „НАПРѣДЪКЪ“ Плѣвенъ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 1295

I.

Обявява се на Г-да акционеритѣ, че III вносъ на акциитѣ, по 12 зл. лева, съгласно чл. 7 отъ устава, Банката ще събира до 1-ий Май н. г. безъ лихва и отъ 1-ий Май до 1-ий Юлий н. г. съ 8% годишна лихва.

Исплащанието ще става въ Банковата контора

Умоляватъ се Г-да акционеритѣ, при исплащанието вноса да си прѣдставляватъ и II-ий купонъ на акциитѣ, за да имъ се прихваща стойността му — 7 зл. лева, за вносъ.

II.

Приканватъ се Г-да акционеритѣ за послѣденъ пѣтъ, които не сж исплатили I или II вносъ на акциитѣ си да исплатятъ тоя найкъсно до 1-ий Юлий 1901 г. иначе съгласно чл. 9 отъ устава акциитѣ имъ ще бѣждѣтъ продадени на публиченъ търгъ.

Отъ Банката.

ОБЪЯВЛЕНИЯ ОТЪ СЪДЕБНИТѣ ПРИСТАВИ.

№ 2562

Извѣстявамъ, че 31 день отъ денѣтъ на послѣдното двукратно публикуване настоящего въ в. „Землед. Защита“ ще се продаватъ на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующитѣ недвижими имоти находящи се въ Славовишкото землище, а именно:

1) Мѣсто за къща отъ 1 1/2 декара въ с. Славовица „Горнята Махала“ оцѣн. 15 л.; 2) Градина „Долнитѣ Бостани“ 2 ара оцѣн. 60 ст.; 3) Ливада „Влашки Броцъ“ 4 декара оцѣн. 16 лева; 4) Бранище „Планишето“ 3 декара оцѣн. 15 л.; 5) Сградлика „при дълбоко усое“ 10 декара оцѣн. 20 л.; 6) Сградлика „Копривитѣ“ 5 декара оцѣн. 10 л.; 7) Нива „Симистанъ“ 7 дек. 3 ара оцѣн. 22 л.; 8) Нива „Хренъ“ 11 декара 7 ара оцѣн. 35 лева.

Горнитѣ имоти принадлежатъ на Койдо Няголовъ отъ с. Славовица не сж заложени продаватъ се по завсканието на Евстатиъ Славовски Сне отъ Плѣвенъ за 250 л. лихвитѣ и разноскитѣ по исплѣ. листъ № 2856 на II Плѣвенскій Миротий Сѣдия.

Наддаваниято ще почне отъ първоначалната цѣнка.

Разглежданието книгата и наддаването може да става всѣки присжтственъ день въ канцеларията ми.

гр. Плѣвенъ, 7 Мартъ 1901 г. 2—2
Дѣло № 286 / 95 гол.

Съдебенъ Приставъ: И. Я. Цокъвъ.

Отговоренъ редакторъ Я. Ст. Забуновъ

Печатница на Димитровъ & Игнатѣвъ — Плѣвенъ